

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เอกสารประกอบการชี้แจง

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(เพิ่มเติม)

เสนอ

ต่อคณะอนุกรรมการด้านการศึกษา

ตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
1. โครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการโดยใช้จ่ายจาก พ.ร.บ. เงินกู้ มีความเกี่ยวข้องหรือซ้ำซ้อนกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อย่างไร	ไม่มี
2. รายการที่ถูกปรับโอนตาม พ.ร.บ. โอน ปี 2563 มีการดำเนินการอย่างไรในงบประมาณ ปี 2564	ไม่มี
3. ชี้แจงผลการดำเนินการตามข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
4. ข้อมูลแผนบุคลากรของหน่วยรับงบประมาณ (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมา) ได้แก่ กรอบอัตรากำลัง จำนวนที่บรรจุจริง เป็นต้น	
5. ทุกหน่วยงานให้แสดงรายละเอียดแผนการลงทุน รายละเอียดการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ (ปี 2562 - 2563) และส่งข้อมูลงบการเงินฉบับเต็ม (ข้อมูลล่าสุด) เพื่อประกอบการพิจารณา	

3. ชี้แจงผลการดำเนินการตามข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการวิชาการ
และอนุกรรมการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ประเด็นข้อสังเกต	ผลการดำเนินงาน/ข้อเสนอแนะ/ปัญหาอุปสรรค
<p>1. กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรให้ความสำคัญในการเปิด หลักสูตรการเรียนการสอนใน ทุกมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงอัตลักษณ์ และ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งของมหาวิทยาลัย แต่ละแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรรักษา อัตลักษณ์ด้านการพัฒนา ท้องถิ่น</p>	<p>มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการศึกษาและเปิดหลักสูตรการเรียน การสอน ตามแผนพัฒนาพัฒนามหาวิทยาลัยภายใต้วิสัยทัศน์ “มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาระดับโลก” ซึ่งคำนึงถึงอัตลักษณ์ความ เป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งคณะสงฆ์ไทย ดังนั้น หลักสูตร ต่างๆจึงประกอบด้วยวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น นั้นๆ นอกจากนี้ยังดำเนินกิจกรรมภายใต้ปรัชญาว่า จัดการศึกษา พระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม ซึ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา พัฒนากิจการ ของคณะสงฆ์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>
<p>2. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรส่งเสริม หลักสูตรเรียนรู้ด้วย ตนเองเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สำหรับคนทั่วไป ด้วยหลักสูตร Non-Degree และ Massive Open Online Courses (MOOC) คือ หลักสูตรออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงแหล่ง ความรู้และฝึกทักษะ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการ สร้างรายได้และดำรงชีพได้</p>	<p>มหาวิทยาลัยได้มุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพิ่มมากขึ้น เพิ่ม การจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น และขยายโอกาสและลดความ เหลือล้ำทางการศึกษาให้แก่ประชาชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเน้น หลักสูตรทางด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น</p>
<p>3. เงินรายได้ หน่วยงานควรนำเงินรายได้หรือเงินนอก งบประมาณมาสมทบตามความเหมาะสมสำหรับเป็น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อลดภาระงบประมาณของ ประเทศ โดยแสดงสถานะและแผนงานใช้จ่าย พร้อมทั้ง รายละเอียด เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ ของเงินนอกงบประมาณ รวมกับเงินงบประมาณให้ชัดเจน</p>	<p>มหาวิทยาลัยได้นำเงินรายได้หรือเงินนอกงบประมาณมาตั้งเป็น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่าย ผลิตบัณฑิต ค่าใช้จ่ายบริการวิชาการ ค่าใช้จ่ายทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และค่าใช้จ่ายการวิจัยและนวัตกรรมเป็นประจำทุก ปีงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาลไม่ เพียงพอกับค่าใช้จ่ายจริงของมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ทุกภูมิภาคทั่ว ประเทศ ประกอบด้วย ส่วนกลาง วิทยาเขต 11 แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ 23 แห่ง ห้องเรียน 1 แห่ง และหน่วยวิทยบริการ 7 แห่ง เพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิต จำนวน รูป/คน</p>

4. ข้อมูลแผนบุคลากรของหน่วยรับงบประมาณ (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมา) ได้แก่ กรอบอัตรากำลัง จำนวนที่บรรจุจริง เป็นต้น

ลำดับ	ประเภทบุคลากร	กรอบอัตรากำลัง (รูป/คน)	อัตรากำลังที่บรรจุจริง (รูป/คน)	เปรียบเทียบ กรอบ/บรรจุจริง (รูป/คน)	คิดเป็น ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น		1,660	1,626	34	2.05
1	เงินงบประมาณ	1,091	1,091	-	-
	1) พนักงานมหาวิทยาลัย	1,089	1,089	-	-
	-สายวิชาการ	565	565	-	-
	-สายปฏิบัติการ	524	524	-	-
	2) ลูกจ้างชั่วคราว	2	2	-	-
	-สายวิชาการ	2	2	-	-
	-สายปฏิบัติการ	-	-	-	#DIV/0!
2	เงินนอกงบประมาณ	569	535	34	5.98
	1) พนักงานมหาวิทยาลัย	327	293	34	10.40
	-สายวิชาการ	198	173	25	12.63
	-สายปฏิบัติการ	129	120	9	6.98
	2) ลูกจ้างชั่วคราว	242	242	-	-
	-สายวิชาการ	95	95	-	-
	-สายปฏิบัติการ	147	147	-	-

5. ทุกหน่วยงานให้แสดงรายละเอียดแผนการลงทุน รายละเอียดการใช้จ่าย
เงินนอกงบประมาณ (ปี 2562 - 2563) และส่งข้อมูลงบการเงินฉบับเต็ม
(ข้อมูลล่าสุด) เพื่อประกอบการพิจารณา

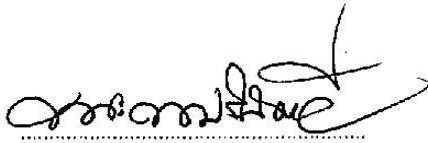
รายการ	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563*
1. รายงานผลการดำเนินงาน				
รายได้	2,677.3050	2,565.8167	2,443.7569	1,849.2129
รายได้จากงบประมาณ	1,896.7842	1,699.7903	1,786.9621	1,625.8700
รายได้จากการดำเนินงาน	745.7015	798.4443	607.3156	215.3304
รายได้อื่น ๆ	34.8193	67.5821	49.4792	8.0125
ค่าใช้จ่าย	2,254.5354	2,334.0146	2,161.9346	846.1742
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	791.7357	825.3585	826.8370	465.9997
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,460.5597	1,505.1754	1,332.9320	379.6789
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	2.2400	3.4807	2.1656	0.4956
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	422.7696	231.8021	281.8223	1,003.0387
2. รายงานฐานะการเงิน				
สินทรัพย์	4,784.7848	5,072.1473	5,364.6873	6,257.7301
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,141.8641	979.9576	1,024.5845	1,737.9264
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	3,642.9207	4,092.1897	4,340.1028	4,519.8037
หนี้สินและทุน	993.1109	963.2510	1,028.0651	930.7759
หนี้สินหมุนเวียน	293.9866	338.8768	359.0543	291.5137
หนี้สินไม่หมุนเวียน	459.7115	400.5713	424.9720	393.4529
ทุน	239.4128	223.8029	244.0388	245.8093
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	3,791.6739	4,108.8963	4,336.6222	5,326.9542

หมายเหตุ : ปี 2563 ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

			หน่วย : บาท
	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	773,643,745.02	674,211,598.96
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	120,593,736.31	161,231,275.27
เงินลงทุนระยะสั้น	7	1,005,797.26	4,629,964.73
สินค้าคงเหลือ	8	125,077,739.73	135,323,357.48
วัสดุคงเหลือ	9	2,323,093.10	2,335,995.20
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	1,940,472.59	2,225,408.96
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,024,584,584.01	979,957,600.60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว	11	3,799,999.82	4,110,259.82
เงินลงทุนระยะยาว	12	29,491,388.85	52,716,802.58
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	13	4,290,821,840.99	4,023,867,331.78
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	14	11,898,259.54	6,668,357.73
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	15	4,091,338.74	4,827,034.63
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		4,340,102,827.94	4,092,189,786.54
รวมสินทรัพย์		5,364,687,411.95	5,072,147,387.14

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชปรีดีศักดิ์)
อธิการบดี

(พระเทพปวงเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

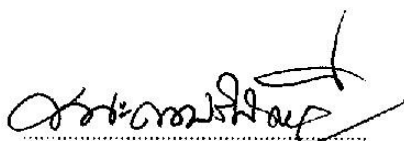
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

	หมายเหตุ	2562	หน่วย : บาท 2561
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	16	248,113,338.43	233,021,761.75
เงินรับฝากระยะสั้น	17	7,532,299.90	6,211,384.82
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	18	103,408,721.54	62,779,957.28
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>359,054,359.87</u>	<u>302,013,103.85</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนีระยะยาว	19	-	14,741,039.60
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	20	322,956,954.24	375,829,928.88
เงินรับฝากระยะยาว	21	102,015,045.79	46,864,131.98
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>424,972,000.03</u>	<u>437,435,100.46</u>
รวมหนี้สิน		<u>784,026,359.90</u>	<u>739,448,204.31</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>4,580,661,052.05</u>	<u>4,332,699,182.83</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน	23	244,038,813.00	223,802,940.21
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	24	4,336,622,239.05	4,108,896,242.62
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>4,580,661,052.05</u>	<u>4,332,699,182.83</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชปรีดีศักดิ์)
อธิการบดี

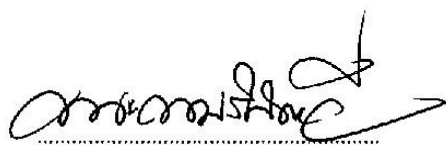

(พระเทพปวรเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

		2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้			
รายได้จากงบประมาณเงินอุดหนุน	25	1,786,962,100.00	1,699,790,300.00
รายได้จากการจัดการศึกษาและบริการ	26	290,555,428.38	290,505,649.72
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	27	71,722,232.62	152,006,901.35
รายได้จากการอุดหนุนและบริการ	28	245,038,024.52	355,931,847.14
รายได้อื่น	29	49,479,293.47	67,582,177.75
รวมรายได้		2,443,757,078.99	2,565,816,875.96
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	30	826,837,029.03	825,358,525.11
ค่าตอบแทน	31	444,856,557.35	454,947,622.16
ค่าใช้จ่ายสอย	32	207,146,281.79	302,223,519.59
ค่าวัสดุ	33	72,938,279.39	81,482,042.48
ค่าสาธารณูปโภค	34	77,616,259.60	65,611,817.61
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	35	345,761,838.84	303,810,241.23
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริการ	36	184,612,808.19	297,100,168.08
ค่าใช้จ่ายอื่น	37	2,165,658.13	3,480,788.43
รวมค่าใช้จ่าย		2,161,934,712.32	2,334,014,724.69
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		281,822,366.67	231,802,151.27

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชปรีดีติกุล)
อธิการบดี

(พระเทพปวรเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 งบประมาณเปลี่ยนแปลงเงินทรัพย์สินสุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

หน่วย : บาท				
	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	รวมเงินทรัพย์สินสุทธิ/ ส่วนทุน
		223,802,940.21	4,108,896,242.62	4,332,699,182.83
	24			
		-	100,000.00	100,000.00
		-	24,156.68	24,156.68
		-	300,000.00	300,000.00
		-	2,459,799.40	2,459,799.40
		-	237,379.00	237,379.00
		-	1,872,547.17	1,872,547.17
		-	6,500.00	6,500.00
		-	2,911,574.30	2,911,574.30
		-	10,000.00	10,000.00
		-	326.00	326.00
		-	159,094.13	159,094.13
		-	8,081,376.68	8,081,376.68
		223,802,940.21	4,116,977,619.30	4,340,780,559.51

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม

ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน

น.ม. วันที่ปรับปรุงลูกหนี้ระยะสั้น

วันที่ปรับปรุงมูลค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์

วันที่ปรับปรุงบัญชีสิ่งก่อสร้าง

วันที่ปรับปรุงบัญชีงบระหว่างก่อสร้าง

วันที่ปรับปรุงบัญชีเงินฝาก - บุคคลภายนอก

วันที่ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่าย

วันที่ปรับปรุงบัญชีรายได้รอการรับรู้

วันที่ปรับปรุงบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน

วันที่ปรับปรุงบัญชีรายได้งวดปี 2561

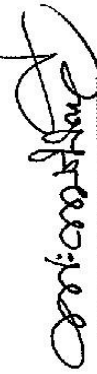
วันที่ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายปี 2561

รายการปรับปรุงบัญชีจากการยุบเลิก - บรรณาธิการ

รวมรายการปรับปรุง

รวม - ยกไป

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชปรีชิติกวี)

อธิการบดี

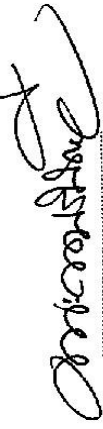
(พระเทพพรเมธี)

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	หน่วย : บาท รวมเงินทรัพย์สินสุทธิ/ ส่วนทุน
รวม - ยกมา	223,802,940.21	4,116,977,619.30	4,340,780,559.51
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีลูกหนี้ระยะสั้น	-	115,000.00	115,000.00
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีลูกค้า	-	100,560.00	100,560.00
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีลูกค้า	-	3,912,657.54	3,912,657.54
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีเงินรับฝากกระแสรายวัน	-	57,819,605.30	57,819,605.30
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีรายได้คงเหลือปี 2561	-	39,188.55	39,188.55
หัก เงินที่ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายงวดปี 2561	-	149,589.05	149,589.05
หัก รายการปรับปรุงบัญชีกิจการยุบเลิก - บรรณาธิการ	-	41,146.48	41,146.48
รวมรายการปรับปรุง	-	62,177,746.92	62,177,746.92
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - หลังการปรับปรุง	223,802,940.21	4,054,799,872.38	4,278,602,812.59
การเปลี่ยนแปลงในเงินทรัพย์สินสุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปี 2561			
1.20.1. เพิ่มทุนหมุนเวียน จำนวน 2 แห่ง	20,235,872.79	-	20,235,872.79
โอนบัญชีลูกหนี้การค้ายุบเลิกบรรณาธิการ	200,000.00	-	200,000.00
รวม	20,435,872.79	-	20,435,872.79
หัก โอนบัญชีทุนจากกำไรสุทธิบรรณาธิการ	200,000.00	-	200,000.00
รวมการเปลี่ยนแปลงส่วนกองทุน	20,235,872.79	-	20,235,872.79
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	281,822,366.67	281,822,366.67
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 - หลังการปรับปรุง	244,038,813.00	4,336,622,239.05	4,580,661,052.05

23

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชชัยดิษฐ์)
อธิการบดี

(พระเทพวาจาณี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	หน่วย : บาท รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
24	239,412,826.80	3,791,673,864.02	4,031,086,690.82
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	-	1,095.47	1,095.47
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	1,398,500.00	1,398,500.00
ณ.๑๑ ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมครุภัณฑ์	-	932,000.00	932,000.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีงบกำไรขาดทุนระหว่างปี	-	840,000.00	840,000.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีลูกหนี้เงินปันผลรอ	-	17,338,929.34	17,338,929.34
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีค่าตัดหนี้ซึ่งสื่อทางการงวดปี 2560	-	5,894,630.00	5,894,630.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีครุภัณฑ์	-	57,819,605.30	57,819,605.30
ปีนี้ทั้งกรมรายการกองทุนสวัสดิการ	-	2,314,896.22	2,314,896.22
รวมรายการปรับปรุง	-	86,539,656.33	86,539,656.33
รวม	239,412,826.80	3,878,213,520.35	4,117,626,347.15
หัก	-	338,680.00	338,680.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีรายจ่ายงวดปี 2560	-	215,040.00	215,040.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีรายจ่ายค้างรับ	-	7,490.00	7,490.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีรายจ่ายรายการรับ	-	558,219.00	558,219.00
ปีนี้ทั้งปรับปรุงบัญชีค่าไฟฟ้างวดปี 2560	-	1,119,429.00	1,119,429.00
รวมรายการปรับปรุง	-	3,877,094,091.35	4,116,506,918.15

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - หลังการปรับปรุง
 หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชาปริยัติกวี)
 อธิการบดี

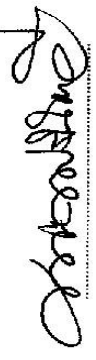

(พระเทพพรานเถร)
 รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

หมายเหตุ	หน่วย : บาท	ทุน	รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายรวม	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
		239,412,826.80	3,877,094,091.35	4,116,506,918.15
		20,116,000.00	-	20,116,000.00
		10,000,000.00	-	10,000,000.00
		30,116,000.00	-	30,116,000.00
		45,398,357.62	-	45,398,357.62
		327,528.97	-	327,528.97
		45,725,886.59	-	45,725,886.59
		(15,609,886.59)	-	(15,609,886.59)
		223,802,940.21	231,802,151.27	231,802,151.27
			4,108,896,242.62	4,332,699,182.83

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - หลังการปรับปรุง
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปี 2561
รวม: เพิ่มทุนประเดิม จำนวน 2 แห่ง
เพิ่มทุนหมุนเวียน จำนวน 1 แห่ง
รวม:
ขาดทุนโครงการ จำนวน 9 โครงการ - ส่วนกลางทั้งหมด
ขาดทุนกองทุน จำนวน 3 กองทุน - ส่วนกลางทั้งหมด
รวม
รวมการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - หลังการปรับปรุง

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(พระราชปรีดีศักดิ์)
อัครราชบัณฑิต

(พระเทพพรเมธี)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคณะสงฆ์ไทยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ โดยพระราชทานนามว่า “มหาธาตุวิทยาลัย” เมื่อปี พ.ศ. 2430 ตั้งอยู่ที่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร และต่อมาได้รับพระราชทานเปลี่ยนนามเป็น “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2439 และเปิดสอนระดับปริญญาตรี คณะพุทธศาสตร์ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต เป็นคณะแรก เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2490 และขยายการศึกษาไปส่วนภูมิภาค

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540 เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2540 จัดตั้ง “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” มีสถานะเป็นนิติบุคคล และเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานบำราศนพิตยธรรม โดยโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และลูกจ้าง และเงินอุดหนุนของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไปเป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีสถานที่ตั้งหลักอยู่ที่ 79 หมู่ 1 ถนนพหลโยธิน ตำบลลำไทร อำเภอยางน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โดยมีสำนักงานในกำกับดูแลทั่วประเทศ ประกอบด้วย วิทยาเขต 11 แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ 16 แห่ง ห้องเรียน 3 แห่ง และหน่วยวิทยบริการ 14 แห่ง ด้านการจัดการศึกษาในระดับคณะ มี 5 คณะ คือ บัณฑิตวิทยาลัย คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ด้านการเรียนการสอน มี 6 หลักสูตร คือ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และระดับปริญญาเอก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 1,786,962,100.00 บาท

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เว้น การนำเสนอรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.2/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินที่นำเสนอเป็นรายงานการเงินในภาพรวมโดยรวมสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และวิทยาเขต 11 แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ 16 แห่ง ห้องเรียน 3 แห่ง และหน่วยวิทยบริการ 14 แห่ง หน่วยงานวิสาทกิจ 7 แห่ง และคณะที่ปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

3.1 มาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดปัจจุบัน 1 ตุลาคม 2561 ดังนี้

- หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

และข้อผิดพลาด

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน

3.2 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน วันที่มีผลบังคับใช้

1 ตุลาคม 2562

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน วันที่มีผลบังคับใช้

1 ตุลาคม 2563

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบต่อ อย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ

4.2 ลูกหนี้

- ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ แสดงด้วยมูลค่าที่ไม่ได้มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยมิใช่ลูกหนี้การค้า ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่มีการจัดทำสัญญาการยืม และการขอใช้คืนเงินยืม ตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินยืม ทดรองจ่าย พ.ศ. 2556

- ลูกหนี้การค้า แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจะตั้งขึ้นสำหรับลูกหนี้ ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ โดยพิจารณาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ ข้อมูลประวัติการชำระหนี้และหลักฐานการติดตามลูกหนี้แต่ละราย ร่วมกับการวิเคราะห์อายุหนี้

4.3 เงินลงทุน

เงินลงทุนแยกแยะงบแสดงฐานะการเงินเป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่มหาวิทยาลัยตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกินกว่า 1 ปี จะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว

มหาวิทยาลัยจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อได้มาและทบทวนการจัดประเภททุกสิ้นปี

- ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด เป็นเงินลงทุนที่ฝ่ายบริหารมีความตั้งใจแน่วแน่และสามารถถือไว้จนครบกำหนดได้แน่นอน ต้องแสดงมูลค่าตามราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหักค่าเผื่อการด้อยค่า

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้านำสำเร็จรูป งานระหว่างทำ วัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อขาย หรือเพื่อให้บริการ

สินค้านำสำเร็จรูป งานระหว่างทำ วัตถุดิบ และวัสดุการผลิต แสดงมูลค่าตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนหมายถึงต้นทุนในการผลิตทั้งหมดรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าเผื่อการปรับมูลค่าสินค้านำจะตั้งขึ้นสำหรับสินค้าที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพ

4.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองนอกจากสินค้าที่มหาวิทยาลัยมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความเสี่ยงสูง แสดงตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า และรับรู้เป็นวัสดุคงเหลือตอนสิ้นงวด เมื่อมีการสำรวจวัสดุคงเหลือโดยนำมาหักออกจากค่าใช้จ่าย

ค่าเผื่อการปรับมูลค่าวัสดุจะตั้งขึ้นสำหรับวัสดุที่เสื่อมสภาพ

4.6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- ที่ดิน ที่มหาวิทยาลัยจัดซื้อแสดงตามราคาทุน

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มหาวิทยาลัย

มีกรรมสิทธิ์และไม่มีการสิทธิ์ แต่มหาวิทยาลัยได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 ที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000.00 บาทขึ้นไป และแสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคา บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกรมบัญชีกลางและตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีหลักการคำนวณค่าเสื่อมราคาเป็นรายเดือนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2557 คือกรณีที่ได้รับรู้สินทรัพย์ระหว่างวันที่ 1 - 15 ของเดือน ให้นับเป็น 1 เดือน กรณีที่ได้รับรู้สินทรัพย์ ระหว่างวันที่ 16 - 31 ของเดือน ให้นับในเดือนถัดไป และมีหลักการคำนวณค่าเสื่อมราคาเป็นรายวันตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 เป็นต้นไป โดยมีอายุการใช้งานดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งก่อสร้าง	10 ปี
อุปกรณ์	3 - 5 ปี

- สินทรัพย์รับบริจาค บันทึกบัญชีรับรู้ต้นทุนของสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์นั้นมา โดยบันทึกบัญชีคู่กับบัญชีรายได้รอการรับรู้ระยะยาว และทยอยรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาคสินทรัพย์ เท่ากับค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์รับบริจาค ยกเว้น ปีสุดท้ายจะบันทึกบัญชีรายได้จากการบริจาคเท่ากับมูลค่าสินทรัพย์รับบริจาคทั้งจำนวน

- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

4.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	5 ปี
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3 ปี
ค่าลิขสิทธิ์หนังสือ	15 ปี

4.8 สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์ โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนมาให้มหาวิทยาลัยในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.9 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้มหาวิทยาลัยไว้ใช้ในการดำเนินงาน

รายได้รอการรับรู้จะทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็น เพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.10 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สิน หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลา หรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่มหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ มหาวิทยาลัยจะรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน ณ วันที่จัดทำรายงาน

4.11 การรับรู้รายได้

- รายได้จากเงินงบประมาณ รับรู้เมื่อมหาวิทยาลัยได้รับโอนเงิน โดยบันทึกบัญชีเป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่ส่วนกลางและจัดสรรให้แก่แต่ละวิทยาเขต และวิทยาลัยสงฆ์
- รายได้จากการจัดการศึกษาและบริการ เป็นรายได้จากการบริการจัดการศึกษาและบริการทางวิชาการ หนังสือตำราและเอกสาร

- รายได้จากการขายสินค้าและบริการ รับรู้เมื่อมหาวิทยาลัยส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับผู้ซื้อ
 - รายได้จากการรูดหนี้และบริจจาคจากบุคคลอื่น รับรู้เมื่อมหาวิทยาลัยได้รับเงิน ยกเว้น
 ในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจจาคเป็นสินทรัพย์
 ที่ให้ประโยชน์แก่ทางมหาวิทยาลัยเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น
 หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น ในกรณีเงินจากการรับ
 บริจจาคโดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ รับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น ๆ

รายได้ของมหาวิทยาลัย ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
 และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540
 มาตรา 13

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
เงินสด	3,823,050.05	4,204,515.85
เงินฝากธนาคาร ประเภท		
- กระแสรายวัน	(3,352,635.54)	1,310,536.07
- ออมทรัพย์	663,121,450.60	528,823,685.21
- ประจํา 3 เดือน	110,051,879.91	139,872,861.83
รวมเงินฝากสถาบันการเงิน	769,820,694.97	670,007,083.11
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	773,643,745.02	674,211,598.96

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ		
ลูกหนี้เงินยืมทรองจ่าย	88,032,182.98	105,611,686.75
เงินยืมบุคลากร	114,569.00	110,569.00
เงินยืมอื่น ๆ	12,732,857.10	11,812,857.10
รวมลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	100,879,609.08	117,535,112.85
เงินจ่ายล่วงหน้า	157,693.46	3,330,195.00
เงินจ่ายให้หน่วยงานย่อย	11,200.00	780,772.40

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น (ต่อ)

	2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้ค้างรับ		
คำสาธารถูปโภค	993,464.68	873,186.77
ดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงิน	122,529.26	58,711.15
เงินอุดหนุนจากกรมการศาสนา	-	519,161.00
รายได้อื่น	1,720,899.80	1,547,077.28
รวมรายได้ค้างรับ	2,836,893.74	2,998,136.20
ลูกหนี้การค้า - บุคคลภายนอก		
ลูกหนี้การค้า - บุคคลภายนอก	12,358,315.97	34,064,934.22
รวมลูกหนี้การค้า - บุคคลภายนอก	12,358,315.97	34,064,934.22
ลูกหนี้อื่น - บุคคลภายนอก		
ลูกหนี้ - บุคคลภายนอก	4,350,024.06	2,522,124.60
รวมลูกหนี้อื่น - บุคคลภายนอก	4,350,024.06	2,522,124.60
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	120,593,736.31	161,231,275.27

ลูกหนี้เงินยืมที่ตรงจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 88,032,182.98 บาท เป็นลูกหนี้เงินยืมเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และเงินยืมอื่น ๆ จำนวน 12,732,857.10 บาท เป็นเงินยืมเพื่อใช้ในโครงการสร้างองค์พระใหญ่ของวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

ลูกหนี้การค้า - บุคคลภายนอก ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 12,358,315.97 บาท เป็นลูกหนี้โรงพยาบาลมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 10,428,246.07 บาท ลูกหนี้มหาจุฬาบรรณาคาร จำนวน 1,571,119.50 บาท ลูกหนี้บรรณาคารขอนแก่น จำนวน 45,210.00 บาท และลูกหนี้กองทุนสวัสดิการ จำนวน 313,740.40 บาท

ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณและลูกหนี้การค้าบุคคลภายนอก แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม นอกงบประมาณ	หน่วย : บาท				รวม
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ไม่สามารถแยกอายุลูกหนี้ได้	
2562	8,643,808.00	2,172,808.00	90,032,424.08	30,569.00	100,879,609.08
2561	14,413,253.40	1,467,393.00	101,623,897.45	30,569.00	117,535,112.85

ลูกหนี้การค้า บุคคลภายนอก					หน่วย : บาท
	ยังไม่ถึงกำหนด ชำระ	เกินกำหนด ชำระไม่เกิน 30 วัน	เกินกำหนดชำระ เกินกว่า 30 วัน	ไม่สามารถ แยกอายุ ลูกหนี้ได้	รวม
2562	-	-	12,358,315.97	-	12,358,315.97
2561	-	-	34,064,934.22	-	34,064,934.22

ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 100,879,609.08 บาท ไม่สามารถแยกอายุหนี้ได้ จำนวน 30,569.00 บาท เป็นของวิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการคดี ปราบกฏตามหมายเหตุ ประกอบรายงานการเงินที่ 40.2

หมายเหตุ 7 เงินลงทุนระยะสั้น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
เงินฝากสถาบันการเงินประจำ 6 เดือน	1,005,797.26	-
เงินฝากสถาบันการเงินประจำ 12 เดือน	-	4,629,964.73
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	<u>1,005,797.26</u>	<u>4,629,964.73</u>

เงินลงทุนระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 เป็นเงินฝากสถาบันการเงินประเภทประจำ 6 เดือน ของส่วนกลางวังน้อย

หมายเหตุ 8 สินค้ำคงเหลือ

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
สินค้ำคงเหลือ	35,942,565.73	46,261,188.48
วัตถุดิบคงคลัง	89,135,174.00	89,062,169.00
รวมสินค้ำคงเหลือ	<u>125,077,739.73</u>	<u>135,323,357.48</u>

สินค้ำคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 35,942,565.73 บาท เป็นหนังสือพระไตรปิฎก หนังสือพระไตรปิฎกแก่นธรรม และหนังสือประเภทต่าง ๆ

วัตถุดิบคงคลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 89,135,174.00 บาท เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางวังน้อย จำนวน 88,778,810.00 บาท และวิทยาเขตอุบลราชธานี จำนวน 356,364.00 บาท

หมายเหตุ 9 วัสดุคงเหลือ

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
วัสดุสำนักงาน	2,323,093.10	2,335,995.20
รวมวัสดุคงเหลือ	<u>2,323,093.10</u>	<u>2,335,995.20</u>

วัสดุสำนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 2,323,093.10 บาท เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางวังน้อย จำนวน 2,141,189.70 บาท วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 172,273.90 บาท และวิทยาเขตนครศรีธรรมราช จำนวน 9,629.50 บาท

หมายเหตุ 10 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - ค่าเบี้ยประกันภัย	729,001.20	679,178.64
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - ค่าเบี้ยประกันชีวิต	1,081,105.90	1,368,765.85
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - อื่น	130,365.49	177,464.47
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>1,940,472.59</u>	<u>2,225,408.96</u>

หมายเหตุ 11 ลูกหนี้ระยะยาว

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
ลูกหนี้อื่น	3,799,999.82	4,110,259.82
รวมลูกหนี้ระยะยาว	<u>3,799,999.82</u>	<u>4,110,259.82</u>

ลูกหนี้ระยะยาว ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 3,799,999.82 บาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ทุจริต กรณีเงินขาดบัญชีของวิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 2 ราย คือ

- นางจันทร์ฉาย อาจอุ้มเมือง ณ 30 กันยายน 2561 จำนวน 1,000,000.00 บาท ประกอบด้วย
- คดีอาญาหมายเลขคำที่ 428/2557 ศาลแขวงเชียงใหม่ ระหว่าง พนักงานอัยการศาลแขวงเชียงใหม่ โจทก์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ โจทก์ร่วม กับ นางจันทร์ฉาย อาจอุ้มเมือง หรือ มะโนวรรณ จำเลย ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ มหาวิทยาลัยเป็นผู้เสียหาย จำนวนทุนทรัพย์ 1,000,000.00 บาท ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ได้มีคำพิพากษา จำคุกจำเลย 3 ปี และให้จำเลยคืนเงินให้โจทก์ ต่อมาจำเลยยื่นฎีกา เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2559 ศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ คดีถึงที่สุด อยู่ระหว่างสืบเสาะหาทรัพย์สินของนางจันทร์ฉาย อาจอุ้มเมือง หรือ มะโนวรรณ
- นางสุกัญญา สายแม่เอื้อง ณ 30 กันยายน 2561 มียอดค้างชำระ จำนวน 2,799,999.82 บาท
- คดีอาญาหมายเลขคำที่ 932/2554 ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ โจทก์ กับ นางสาวสุกัญญา สายแม่เอื้อง จำเลยที่ 1 นายวิทยา ใจเที่ยง จำเลยที่ 2 สถานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, เจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์, วัชของโจร จำนวนทุนทรัพย์ตามคำฟ้อง 6,854,000.00 บาท เพียงวันที่ 30 กันยายน 2561 จำเลยชำระเงินคืนมาแล้ว จำนวน 4,054,000.18 บาท คงเหลือ จำนวน 2,799,999.82 บาท

ต่อมา ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2561 ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความในส่วนตัว โดยจำเลยต้องชำระเงินที่ค้าง จำนวน 2,800,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 และให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี โดยชำระเป็นรายปี ๆ ละไม่ต่ำกว่า 300,000.00 บาท เริ่มงวดแรกภายในวันที่ 30 กันยายน 2562 และในวันทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้มีนางเหรียญทอง พงษ์สายใจ เป็นผู้ค้าประกันคนที่ 1 และนายสมศักดิ์ สายแม่เอียง เป็นผู้ค้าประกันคนที่ 2 (ชำระงวดแรกวันที่ 30 ตุลาคม 2562 จำนวน 300,001.00 บาท)

หมายเหตุ 12 เงินลงทุนระยะยาว

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
สลากออมสิน	-	20,000,000.00
เงินฝากสถาบันการเงินประจำ 15 เดือน	4,991,388.85	4,917,624.48
เงินฝากสถาบันการเงินประจำ 18 เดือน	5,000,000.00	5,299,178.10
เงินฝากสถาบันการเงินประจำ 24 เดือน	19,500,000.00	22,500,000.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว	<u>29,491,388.85</u>	<u>52,716,802.58</u>

สลากออมสินของวิทยาเขตนครสวรรค์ ลดลง จำนวน 20,000,000.00 บาท เนื่องจากสลากอายุครบ 3 ปี โดยถอนคืนเพื่อชำระเงินกู้เจ้าหนี้บุคคลภายนอก ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ 19

หมายเหตุ 13 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	ยอดยกมา ณ 30 ต.ค. 61	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปรับปรุง	หน่วย : บาท ยอดคงเหลือ ณ 30 ก.ย. 62
จากถาวรลงทุน					
ราคาทุน					
ที่ดิน	285,564,806.95	17,000,000.00	-	-	302,564,806.95
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,805,280,538.56	410,894,717.39	-	-	4,216,175,255.95
ครุภัณฑ์	761,263,598.80	85,187,420.30	(6,009,098.19)	(115,100.70)	840,326,820.21
รวมราคาทุน	<u>4,852,108,944.31</u>	<u>513,082,137.69</u>	<u>(6,009,098.19)</u>	<u>(115,100.70)</u>	<u>5,359,066,883.11</u>
จากถาวรลงทุน					
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	1,308,564,442.80	216,552,704.08	-	-	1,525,117,146.88
ครุภัณฑ์	598,178,833.05	68,305,977.75	(6,008,488.19)	(31,493.68)	660,444,828.93
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>1,906,743,275.85</u>	<u>284,858,681.83</u>	<u>(6,008,488.19)</u>	<u>(31,493.68)</u>	<u>2,185,561,975.81</u>
มูลค่าสุทธิ	2,945,365,668.46	228,223,455.86	(610.00)	(83,607.02)	3,173,504,907.30
งานระหว่างก่อสร้าง	455,699,786.39	471,745,211.16	-	(381,228,930.58)	546,216,066.97
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์					
จากถาวรลงทุน - สุทธิ	<u>3,401,065,454.85</u>	<u>699,968,667.02</u>	<u>(610.00)</u>	<u>(381,312,537.60)</u>	<u>3,719,720,974.27</u>

หมายเหตุ 13 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

	ขอยกมา ณ 1 ต.ค. 61	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปรับปรุง	หน่วย : บาท ยอดคงเหลือ ณ 30 ก.ย. 62
จากการรับบริจาค					
ราคาทุน					
ที่ดิน	246,994,132.31	1,200,000.00	-	-	248,194,132.31
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	865,060,233.12	53,488.91	-	-	865,113,722.03
ครุภัณฑ์	79,887,551.63	4,455,620.00	(14,000.00)	(24,833.38)	84,304,338.25
รวมราคาทุน	1,191,941,917.06	5,709,108.91	(14,000.00)	(24,833.38)	1,197,612,192.59
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	498,532,667.80	52,727,853.39	-	62,040.41	551,322,561.60
ครุภัณฑ์	70,607,372.33	4,595,391.94	(13,999.00)	(1.00)	75,188,764.27
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	569,140,040.13	57,323,245.33	(13,999.00)	62,039.41	626,511,325.87
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์					
จากการรับบริจาค - สุทธิ	622,801,876.93	(51,614,136.42)	(1.00)	(86,872.79)	571,100,866.72
ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ - สุทธิ	4,023,867,331.78	648,354,530.60	(611.00)	(381,399,410.39)	4,290,821,840.99

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 4,290,821,840.99 บาท เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางรวม จำนวน 2,428,858,849.31 บาท และส่วนภูมิภาครวม จำนวน 1,861,962,991.68 บาท

ที่ดินจากการรับบริจาค จำนวน 248,194,132.31 บาท ประกอบด้วย

	2562	หน่วย : บาท 2561
- ส่วนกลาง	111,735,189.31	111,735,189.31
- หน่วยวิทยบริการ จ.พิจิตร	5,000,000.00	5,000,000.00
- หน่วยวิทยบริการ จ.ระยอง	7,947,100.00	7,947,100.00
- วิทยาเขตหนองคาย (หน่วยวิทยบริการ จ.สกลนคร)	300,000.00	300,000.00
- วิทยาเขตเชียงใหม่	4,502,800.00	4,502,800.00
- วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	12,176,230.00	12,176,230.00
- วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี	12,000,000.00	12,000,000.00
- วิทยาเขตแพร่	400,000.00	400,000.00
- วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์	1,120,000.00	1,120,000.00
ขอยกไป	155,181,319.31	155,181,319.31

	2562	2561
ยอดยกมา	155,181,319.31	155,181,319.31
- วิทยาเขตพะเยา	830,950.00	830,950.00
- วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน	4,886,213.00	4,886,213.00
- วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	3,360,000.00	3,360,000.00
- วิทยาเขตขอนแก่น	13,328,600.00	12,128,600.00
- วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ	3,353,250.00	3,353,250.00
- วิทยาลัยสงฆ์เลย	118,800.00	118,800.00
- วิทยาลัยเขตนครสวรรค์	66,335,000.00	66,335,000.00
- วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	800,000.00	800,000.00
รวม	<u>248,194,132.31</u>	<u>246,994,132.31</u>

หน่วย : บาท

ทั้งนี้ในงวดปี 2555 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางจึงน้อย ประสบอุบัติเหตุ มหวิทยาลัยอยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจสินทรัพย์และจัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งในปี 2562 ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

หมายเหตุ 14 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	ยอดยกมา ณ 1 ต.ค. 61	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปรับปรุง	ยอดคงเหลือ ณ 30 ก.ย. 62
จากการลงทุน					
ราคาทุน					
ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	27,883,423.76	6,243,956.00	-	-	34,127,379.76
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	31,654,705.32	2,589,690.00	-	-	37,244,395.32
ค่าลิขสิทธิ์หนังสือ	1,260,000.00	-	-	-	1,260,000.00
รวมราคาทุน	<u>63,798,129.08</u>	<u>8,833,646.00</u>	-	-	<u>72,631,775.08</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	24,872,397.11	1,532,459.91	-	-	26,404,857.02
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	32,662,490.97	1,895,860.68	-	(19,174.40)	34,539,177.25
ค่าลิขสิทธิ์หนังสือ	1,174,000.00	85,998.00	-	-	1,259,998.00
รวมตัดจำหน่ายสะสม	<u>58,708,888.08</u>	<u>3,514,318.59</u>	-	<u>(19,174.40)</u>	<u>62,204,032.27</u>
มูลค่าสุทธิ	5,089,241.00	5,319,327.41	-	19,174.40	10,427,742.81
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	1,569,000.00	891,000.00	-	(990,000.00)	1,470,000.00
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
จากการลงทุน - สุทธิ	<u>6,658,241.00</u>	<u>6,210,327.41</u>	-	<u>(970,825.60)</u>	<u>11,897,742.81</u>

หน่วย : บาท

	ยอดยกมา ณ 1 ต.ค. 61	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ปรับปรุง	หน่วย : บาท ยอดคงเหลือ ณ 30 ก.ย. 62
จากการรับบริจาค					
ราคาทุน					
ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1,508,466.00	-	-	-	1,508,466.00
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	496,100.00	-	-	-	496,100.00
รวมราคาทุน	2,004,566.00	-	-	-	2,004,566.00
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	1,498,356.27	9,600.00	-	-	1,507,956.27
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	496,093.00	-	-	-	496,093.00
รวมตัดจำหน่ายสะสม	1,994,449.27	9,600.00	-	-	2,004,049.27
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
จากการรับบริจาค - สุทธิ	10,116.73	(9,600.00)	-	-	516.73
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	6,668,357.73	6,200,727.41	-	(970,825.60)	11,898,259.54

ค่าลิขสิทธิ์หนังสือราคาทุน ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 1,260,000.00 บาท เป็นค่าลิขสิทธิ์หนังสือวิชาการที่มหาวิทยาลัยซื้อจากผู้แต่งหนังสือตามสัญญาซื้อขายลิขสิทธิ์ ลงวันที่ 17 มีนาคม 2547 และลงวันที่ 25 มีนาคม 2548 โดยมหาวิทยาลัยสามารถนำมาจัดพิมพ์จำหน่ายได้ภายในระยะเวลา 15 ปี

หมายเหตุ 15 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	หน่วย : บาท	หน่วย : บาท
	2562	2561
เงินมัดจำจ่าย	832,282.00	233,082.00
เงินประกันจ่าย	258,484.00	1,593,379.89
เงินประกันค่าโทรศัพท์	572.74	572.74
ที่ดินรอกการโอนกรรมสิทธิ์	3,000,000.00	3,000,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	4,091,338.74	4,827,034.63

ที่ดินรอกการโอนกรรมสิทธิ์ จำนวน 3,000,000.00 บาท เป็นการจ่ายค่าซื้อสิทธิ สค.1 ในที่ดิน จำนวน 15 ไร่ 2 งาน ที่ศูนย์พัฒนาแคมป์สน จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิสูจน์สิทธิในที่ดินต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดเพชรบูรณ์

หมายเหตุ 16 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า	98,956,040.90	55,586,658.48
เจ้าหนี้อื่น		
เจ้าหนี้อื่น	38,762,856.77	63,240,720.62
เจ้าหนี้กรมสรรพากร/ประกันสังคม	1,019,214.03	1,829,298.57
รวมเจ้าหนี้อื่น	39,782,070.80	65,070,019.19
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	6,378,150.49	9,531,312.94
ใบสำคัญค้างจ่าย		
เงินเดือนและค่าจ้าง	5,088,559.00	8,700,668.00
ค่าตอบแทน	60,617,626.68	71,795,910.00
ค่าใช้จ่าย	15,295,516.75	16,359,771.46
ค่าวัสดุ	5,488,025.52	382,390.47
ค่าครุภัณฑ์	13,760,745.00	70,200.00
อื่น ๆ	2,746,603.29	5,524,831.21
รวมใบสำคัญค้างจ่าย	102,997,076.24	102,833,771.14
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	248,113,338.43	233,021,761.75

เจ้าหนี้การค้า ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 98,956,040.90 บาท ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้จากงานระหว่างก่อสร้างที่แล้วเสร็จ ประกอบด้วย

	2562	2561
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางวังน้อย	69,780,813.66	42,144,972.27
วิทยาเขตนครสวรรค์	162,337.25	869,336.10
บรรณาคารขอนแก่น	792,822.00	792,822.00
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์	5,868,000.00	1,730,400.00
มหาจุฬารบรรณาคาร	6,708,356.33	5,485,335.71
โรงพิมพ์ มจร.	13,774,711.66	4,563,792.40
สำนักพิมพ์ มจร.	1,869,000.00	-
รวม	98,956,040.90	55,586,658.48

เจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 38,762,856.77 บาท ส่วนใหญ่เป็นเงินยืมจากวัดและบุคคลภายนอก

ค่าตอบแทนค้างจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 60,617,626.68 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าตอบแทนโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 15,295,516.75 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายของมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางวงน้อย เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการส่งใช้ใบสำคัญของลูกหนี้เงินยืมในปี 2562 ซึ่งมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสาร จึงบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายเพื่อให้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นบันทึกตามงวดบัญชีที่ถูกต้อง

หมายเหตุ 17 เงินรับฝากระยะสั้น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
เงินรับฝากอื่น		
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	186,858.06	277,136.76
เงินรับฝากอื่น	1,851,720.09	79,819.41
รวมเงินรับฝากอื่น	<u>2,038,578.15</u>	<u>356,956.17</u>
เงินประกันสัญญา	4,411,671.75	4,849,428.65
เงินประกันอื่น	1,082,050.00	1,005,000.00
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	<u>7,532,299.90</u>	<u>6,211,384.82</u>

ตัวเลขเปรียบเทียบรายการทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่โดยโอนบัญชีเงินรับฝากสร้างวัดมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยออกจากบัญชีเงินรับฝากอื่น - ระยะสั้น เป็นเงินรับฝากระยะยาว และแสดงแยกเป็นรายการต่างหากภายใต้หัวข้อ "เงินรับฝากสร้างวัดมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ 21

หมายเหตุ 18 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
รายได้รับล่วงหน้า		
ค่าวารสารและหนังสือ	35,629,379.09	35,217,126.59
ค่าบำรุงการศึกษา	23,181,263.07	17,558,979.85
เงินบริจาค	44,598,079.38	10,003,850.84
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>103,408,721.54</u>	<u>62,779,957.28</u>

หมายเหตุ 19 เจ้าหนี้ระยะยาว

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
เจ้าหนี้ระยะยาว	-	14,741,039.60
รวมเจ้าหนี้ระยะยาว	<u>-</u>	<u>14,741,039.60</u>

ระหว่างปี 2562 วิทยาเขตนครสวรรค์ได้ชำระคืนเงินกู้แก่เจ้าหนี้เงินกู้ยืมบุคคลภายนอกทั้งจำนวน

หมายเหตุ 20 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

	2562	หน่วย : บาท 2561
อาคารและสิ่งก่อสร้าง	313,791,143.43	366,527,552.32
ครุภัณฑ์	9,165,307.08	9,292,263.83
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	503.73	10,112.73
รวมรายได้รอการรับรู้ระยะยาว	322,956,954.24	375,829,928.88

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เกิดจากสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ระหว่างปีรับรู้เป็นรายได้ เท่ากับค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์รับบริจาค

หมายเหตุ 21 เงินรับฝากระยะยาว

	2562	หน่วย : บาท 2561
เงินรับฝากสร้างวัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	93,295,023.79	36,915,994.48
เงินประกันสัญญา - ระยะยาว	8,720,022.00	9,948,137.50
รวมเงินรับฝากระยะยาว	102,015,045.79	46,864,131.98

ตัวเลขเปรียบเทียบรายการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่ โดยโอนบัญชีเงินรับฝากสร้างวัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยออกจากบัญชีเงินรับฝากอื่น - ระยะสั้น เป็นเงินรับฝากระยะยาว และแสดงแยกเป็นรายการต่างหากภายใต้หัวข้อ "เงินรับฝากสร้างวัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย"

หมายเหตุ 22 ภาวะผูกพัน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 และ 2561 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีภาวะผูกพันที่เกิดจาก สัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ ดังนี้

	2562	หน่วย : บาท 2561
ไม่เกิน 1 ปี	288,770,595.54	394,266,403.00
เกิน 5 ปี	177,436,840.00	90,396,030.00
รวมภาวะผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุฯ	466,207,435.54	484,662,433.00

หมายเหตุ 23 ทุน

	2562	หน่วย : บาท 2561
23.1 ทุนประเดิม		
ทุนหมุนเวียน		
อาคารและสิ่งก่อสร้าง	103,281,795.16	103,281,795.16
ครุภัณฑ์	23,160,040.70	23,160,040.70
รวมทุนประเดิม	<u>3,339,751.05</u>	<u>3,339,751.05</u>
23.2 ทุนหมุนเวียน		
ทุนหมุนเวียนขยายห้องเรียน จ.สุราษฎร์ธานี	11,055,241.73	11,055,241.73
ทุนหมุนเวียนขยายหน่วยวิทยบริการ จ.สงขลา	1,000,000.00	1,000,000.00
ทุนหมุนเวียนขยายหน่วยวิทยบริการ จ.เพชรบุรี	704,060.53	704,060.53
ทุนหมุนเวียนขยายหน่วยวิทยบริการ จ.กำแพงเพชร	655,900.00	655,900.00
ทุนหมุนเวียนขยายหน่วยวิทยบริการ จ.ชลบุรี	1,500,000.00	1,500,000.00
ทุนหมุนเวียนขยายหน่วยวิทยบริการ จ.จันทบุรี	1,520,434.79	1,520,434.79
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร	4,387,099.33	4,387,099.33
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี	11,107,821.46	11,107,821.46
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์	1,120,000.00	1,120,000.00
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์นครน่าน	17,500,000.00	17,500,000.00
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย	13,530,000.00	13,530,000.00
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ	162,624.31	162,624.31
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์สุพรรณบุรี	11,942,749.01	11,942,749.01
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	5,000,000.00	5,000,000.00
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ	367,656.12	367,656.12
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี	11,000,000.00	11,000,000.00
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์ระยอง	11,703,138.81	1,467,766.02
ทุนหมุนเวียนวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี	10,000,500.00	-
รวมทุนหมุนเวียน	<u>114,257,226.09</u>	<u>94,021,353.30</u>
รวมทุน	<u>244,038,813.00</u>	<u>223,802,940.21</u>

ทุนประเดิม ระหว่างปี 2562 มีการยกเลิกกิจการร้านค้าค้ามาหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสงฆ์โดยโดยปิดบัญชีทุนหมุนเวียน จำนวน 200,000.00 บาท รวมเข้ากับบัญชีทุนหมุนเวียนของวิทยาลัยสงฆ์โดย

ทุนหมุนเวียนขยายห้องเรียนและขยายหน่วยวิทยบริการ จำนวน 6 แห่ง และวิทยาลัยสงฆ์ จำนวน 12 แห่ง ข้างต้น เป็นทุนดำเนินการสำหรับขยายห้องเรียนหรือหน่วยวิทยบริการ ซึ่งมีนิติและเงินทุนที่จะสนับสนุนการศึกษาได้เพียงพอตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 114,257,226.09 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 20,235,872.79 บาท เป็นการเพิ่มทุนหมุนเวียนเพื่อยกระดับจากหน่วยวิทยบริการ จ.ระยอง เป็นวิทยาลัยสงฆ์ระยอง จำนวน 10,235,372.79 บาท และหน่วยวิทยบริการ จ.อุทัยธานี เป็นวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี จำนวน 10,000,500.00 บาท

หมายเหตุ 24 ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดของปีก่อน

	2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		
ผลกระทบทำให้รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมเพิ่มขึ้น		
- บันทึกบัญชีลูกหนี้เงินยืมทรองจ่าย ต่ำไป		
1) ส่วนกลางวังน้อย	-	840,000.00
2) วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี	100,000.00	-
รวมปรับปรุงบัญชีลูกหนี้เงินยืมทรองจ่าย	100,000.00	840,000.00
- บันทึกครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว อาคารที่หักมีลิต ของส่วนกลางวังน้อย ต่ำไป	-	5,894,630.00
- บันทึกค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์ ต่ำไป		
1) วิทยาลัยสงฆ์ปาน	-	1,095.47
2) วิทยาเขตนครสวรรค์	1.00	-
3) วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย	2,579.20	-
4) ส่วนกลางวังน้อย	21,576.48	-
รวมปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	24,156.68	1,095.47
- บันทึกบัญชีสิ่งก่อสร้างของวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ต่ำไป	300,000.00	-
- บันทึกบัญชีงานระหว่างก่อสร้างของส่วนกลางวังน้อย ต่ำไป		
1) ปรับปรุงห้องกองแผนงาน ชั้น 3	-	546,000.00
2) ปรับปรุงลานปฏิบัติธรรมหาจุฬาอาศรม	-	852,500.00
3) ค่าออกแบบอาคารศูนย์วิทยบริการ	1,140,000.00	-
4) ปรับปรุงห้องสำนักงานกองกิจการนิสิต	500,000.00	-
5) ค่าเรือปายมหาวิทยาลัย งวดที่ 1	442,499.40	-
6) ก่อสร้างอาคารหอประชุมวิทยาศาสตร์	377,300.00	-
รวมปรับปรุงบัญชีงานระหว่างก่อสร้าง	2,459,799.40	1,398,500.00
- บันทึกบัญชีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา ต่ำไป จำนวน 2 สัญญา		
1) โปรแกรมระบบบริหารแผนปฏิบัติการ ส่วนกลางวังน้อย	-	267,000.00
2) ระบบสารสนเทศการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะที่ 1 ส่วนกลางวังน้อย	-	665,000.00
รวมปรับปรุงบัญชีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	-	932,000.00
- บันทึกบัญชีเจ้าหน้าที่บุคคลภายนอก สูงไป จำนวน 2 แห่ง		
1) ส่วนกลางวังน้อย	117,379.00	-
2) วิทยาเขตนครสวรรค์	120,000.00	-
รวมปรับปรุงเจ้าหน้าที่การค่า - บุคคลภายนอก	237,379.00	-
รวมยกไป	3,121,335.08	9,066,225.47

หมายเหตุ 24 ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดของปีก่อน (ต่อ)

	2562	2561
		หน่วย : บาท
ผลกระทบทำให้รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมเพิ่มขึ้น (ต่อ)		
รวมยกมา	3,121,335.08	9,066,225.47
- บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายของส่วนกลางวงน้อย สูงไป	1,872,547.17	-
- บันทึกบัญชีรายได้รอการรับรู้ของส่วนกลางวงน้อย สูงไป	6,500.00	-
- บันทึกบัญชีค่าจัดพิมพ์หนังสือทางวิชาการ งวดปี 2560 ของส่วนกลางวงน้อย สูงไป	-	17,338,929.34
- บันทึกบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝากโครงการพระสอนศีลธรรม สูงไป	2,911,574.30	57,819,605.30
- บันทึกกรมรายการกองทุนสวัสดิการ	-	2,314,896.22
- บันทึกบัญชีรายได้จากการให้บริการจัดงานโครงการและสัมมนา งวดปี 2561 ของวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด สูงไป	10,000.00	-
- บันทึกบัญชีค่าโทรศัพท์งวดปี 2561 ของวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี ต่ำไป	326.00	-
- บันทึกปรับปรุงบัญชีจากการยกเลิกกิจการร้านค้ามหาจุฬานาบรรณาคาร วิทยาลัยสงฆ์เลย	159,094.13	-
รวม	8,081,376.68	86,539,656.33
ผลกระทบทำให้รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมลดลง		
- บันทึกปรับปรุงบัญชีลูกหนี้ระยะสั้น		
1) บันทึกบัญชีลูกหนี้อื่นโครงการก่อสร้างพระองค์ใหญ่ ของวิทยาเขตนครสวรรค์ สูงไป	(80,000.00)	-
2) บันทึกบัญชีลูกหนี้อื่น พธ.ด.รัฐประศาสนศาสตร์ สูงไป	(35,000.00)	-
รวมปรับปรุงบัญชีลูกหนี้ระยะสั้น	(115,000.00)	-
- บันทึกปรับปรุงบัญชีครุภัณฑ์		
1) บันทึกบัญชีครุภัณฑ์สำนักงานของส่วนกลางวงน้อย สูงไป	(93,090.00)	-
2) บันทึกบัญชีครุภัณฑ์งานบ้านงานครัวของวิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษสูงไป	(7,470.00)	-
รวมปรับปรุงบัญชีครุภัณฑ์	(100,560.00)	-
- บันทึกรับรู้รายได้งวดปี 2561 และ 2560 สูงไป		
1) ส่วนกลางวงน้อย	(7,138.55)	(338,680.00)
2) วิทยาเขตนครสวรรค์	(10,000.00)	-
3) วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี	(22,050.00)	-
รวมรับรู้รายได้สูงไป	(39,188.55)	(338,680.00)
รวมยกไป	(254,748.55)	(338,680.00)

หมายเหตุ 24 ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดของปีก่อน (ต่อ)

	2562	หน่วย : บาท 2561
ผลกระทบทำให้รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมลดลง (ต่อ)		
รวมยกมา	(254,748.55)	(338,680.00)
- บันทึกบัญชีรายได้ค้างรับ เงินอุดหนุนจากกรมศาสนา สูงไป	-	(215,040.00)
- บันทึกบัญชีรายได้รอการรับรู้ของวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ ต่ำไป	-	(7,490.00)
- บันทึกบัญชีเงินรับฝากอื่น-ระยะยาว ของส่วนกลางวงน้อย ต่ำไป	(3,912,657.54)	-
- บันทึกบัญชีค่าไฟฟ้าของมหาจุฬาลงกรณราชู จวดปี 2560 ต่ำไป	-	(558,219.00)
- บันทึกบัญชีเจ้าหนี้เงินรับฝากโครงการพระสอนศีลธรรม ต่ำไป	(57,819,605.30)	-
- บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายโครงการอื่นจวดปี 2561 ของวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่ ต่ำไป	(149,589.05)	-
- บันทึกปรับปรุงบัญชีจากกรยกเลิกกิจการร้านค้ามหาจุฬาลงกรณราชู วิทยาลัยสงฆ์สสย	(41,146.48)	-
รวม	(62,177,746.92)	1,119,429.00
รวมผลกระทบรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(54,096,370.24)	85,420,227.33

หมายเหตุ 25 รายได้จากงบประมาณเงินอุดหนุน

	2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
งบเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากร	559,116,600.00	564,274,500.00
งบเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	51,914,700.00	73,457,000.00
งบเงินอุดหนุนค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	544,259,900.00	399,690,400.00
งบเงินอุดหนุน	631,670,900.00	662,368,400.00
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	-	-
รวมรายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน - สุทธิ	1,786,962,100.00	1,699,790,300.00
รวมรายได้จากงบประมาณเงินอุดหนุน	1,786,962,100.00	1,699,790,300.00

หมายเหตุ 26 รายได้จากการจัดการศึกษาและบริการ

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
รายได้จากการจัดการศึกษา		
ค่าบำรุงการศึกษา	48,504,521.63	28,483,410.57
ค่าลงทะเบียน	201,425,151.00	215,062,698.24
รวมรายได้จากการจัดการศึกษา	<u>249,929,672.63</u>	<u>243,546,108.81</u>
รายได้ค่าบริการการศึกษา		
ประสาทปริญญา	5,559,950.00	5,774,475.00
ธรรมเนียมการศึกษา	35,065,805.75	41,185,065.91
รวมรายได้ค่าบริการการศึกษา	<u>40,625,755.75</u>	<u>46,959,540.91</u>
รวมรายได้จากการจัดการศึกษาและบริการ	<u>290,555,428.38</u>	<u>290,505,649.72</u>

หมายเหตุ 27 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
รายได้จากการขายสินค้า		
รายได้จากการจำหน่ายวัตถุดิบและของที่ระลึก	117,573.00	132,231.00
รายได้จากการจำหน่ายวารสาร	1,904,500.00	2,182,463.36
รายได้จากการจำหน่ายหนังสือ	36,608,259.13	44,706,826.32
รายได้จากการขายสินค้าอื่น	2,629,690.00	17,774,877.17
รวมรายได้จากการขายสินค้า	<u>41,260,022.13</u>	<u>64,796,397.85</u>
รายได้จากการบริการ		
รายได้จากการให้บริการทางวิชาการ	4,946,489.00	9,433,555.00
รายได้การให้บริการอื่น	25,515,721.49	77,776,948.50
รวมรายได้จากการบริการ	<u>30,462,210.49</u>	<u>87,210,503.50</u>
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	<u>71,722,232.62</u>	<u>152,006,901.35</u>

หมายเหตุ 28 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น		
วัดพิบูลทอง	-	1,385,378.00
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	6,180,335.20	8,327,643.00
กรมการศาสนา/สำนักพระพุทธศาสนา	6,779,158.00	8,019,250.00
เงินอุดหนุนโครงการพระสอน	3,064,476.45	2,000,000.00
อาคาร 92 ปี ปิณฎยานันทะ	-	1,500,000.00
วัดใหญ่อินทาราม	50,000.00	1,533,056.00
องค์การบริหารส่วนจังหวัด/ตำบล	170,000.00	20,000.00
โครงการอบรมพระธรรมทูตและทุนเล่าเรียนหลวง	300,000.00	5,000.00
อื่น ๆ	61,557,019.10	91,778,919.10
รวมรายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	78,100,988.75	114,569,246.10
รายได้จากการบริจาค		
สนับสนุนการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย	89,047,397.71	94,332,538.55
โครงการเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลางวงน้อย	18,303,061.01	17,347,705.97
รับบริจาคสินทรัพย์	59,586,577.05	129,682,356.52
รวมรายได้จากการบริจาค	166,937,035.77	241,362,601.04
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	245,038,024.52	355,931,847.14

รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์ งวดปี 2562 และ 2561 จำนวน 59,586,577.05 บาท และจำนวน 129,682,356.52 บาท ตามลำดับ ประกอบด้วย

	2562	หน่วย : บาท 2561
- รายได้รอการรับรู้ระยะยาวซึ่งรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาคระหว่างปี เท่ากับค่าเสื่อมราคาของอาคาร สิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์จากการรับบริจาค	57,380,885.74	56,226,285.15
- ค่าตัดจำหน่ายระบบเครือข่ายจากการรับบริจาค	9,600.00	9,600.00
- ที่ดินรับบริจาค	1,200,000.00	67,640,386.00
- ครุภัณฑ์ที่รับบริจาคบันทึกรับรู้เป็นรายได้จากการบริจาคในปีสุดท้าย	17.00	17.00
- ตัดจำหน่ายครุภัณฑ์บริจาค	-	5,351,423.78
- ครุภัณฑ์รับบริจาคที่มีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	995,774.31	454,644.59
รวม	59,586,277.05	129,682,356.52

หมายเหตุ 29 รายได้อื่น

	2562	หน่วย : บาท 2561
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	8,693,352.44	9,380,081.61
รายได้อื่น		
รายได้ค่าปรับเนื่องจากผิดสัญญา	9,214,338.50	12,941,292.63
รายได้ค่าบำรุงกิจการมหาวิทยาลัย	3,420,041.20	1,512,838.77
กำไรสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	25,955.00	26,549,934.84
รายได้ค่าบำรุงสถานที่	9,902,291.98	4,467,040.50
ค่าสมัครเป็นพนักงาน	104,100.00	129,750.00
ค่าสมัครสมาชิกวารสาร	143,050.00	169,700.00
รายได้ค่าเช่าอื่น - บุคคลภายนอก	2,712,007.03	3,473,414.40
อื่น ๆ	15,264,157.32	8,958,125.00
รวมรายได้อื่น	40,785,941.03	58,202,096.14
รวมรายได้อื่น	49,479,293.47	67,582,177.75

หมายเหตุ 30 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	2562	หน่วย : บาท 2561
เงินเดือน	469,860,687.10	452,244,581.61
ค่าล่วงเวลา	2,546,913.28	2,903,495.00
เงินประจำตำแหน่ง	90,988,146.62	99,771,660.96
ค่าจ้าง	222,461,862.72	215,821,294.08
เงินช่วยค่าครองชีพ	69,500.00	118,500.00
ค่ารักษาพยาบาล	5,172,133.06	6,125,175.60
เงินช่วยการศึกษาบุตร	1,446,529.25	1,581,851.25
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	775,090.00	1,174,057.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	27,931,450.00	28,036,237.26
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	5,584,717.00	17,581,672.35
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	826,837,029.03	825,358,525.11

หมายเหตุ 31 ค่าตอบแทน

	2562	หน่วย : บาท 2561
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน		
ค่าตอบแทนอาจารย์พิเศษ	417,478,299.71	422,905,775.00
ค่าตอบแทนงานวิทยานิพนธ์	14,408,402.00	17,978,655.46
รวมค่าตอบแทนเฉพาะงาน	<u>431,886,701.71</u>	<u>440,884,430.46</u>
ค่าตอบแทนอื่น	12,969,855.64	14,063,191.70
รวมค่าตอบแทน	<u>444,856,557.35</u>	<u>454,947,622.16</u>

หมายเหตุ 32 ค่าใช้สอย

	2562	หน่วย : บาท 2561
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	19,573,365.02	28,086,063.60
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	10,601,132.29	11,909,679.12
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	13,598,398.96	14,678,442.81
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	4,938,817.51	5,337,593.79
ค่าจ้างเหมาบริการ	25,757,752.93	101,374,176.83
ค่าธรรมเนียม	922,419.83	1,375,944.12
ค่าจ้างที่ปรึกษา	343,400.00	324,020.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	14,288,997.59	20,641,670.84
ค่าเช่า	4,246,239.64	7,309,496.90
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	6,561,149.20	7,530,528.73
ค่าวิจัยและพัฒนา	35,912,586.75	45,971,325.38
ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	3,126,383.98	3,114,276.14
ค่าใช้สอยอื่น		
ค่าจัดพิมพ์หนังสือและเอกสาร	22,019,441.83	20,927,669.44
ค่าใช้จ่ายงานประสาทปริญญา	8,758,139.02	8,878,605.88
ค่ารับรอง/พิธีการ และมุทิตาสักการะ	1,610,337.39	1,661,753.50
ค่าใช้จ่ายบริการการศึกษา	6,958,216.38	2,469,806.24
ค่ามัตตอาหารพระนิสิต	17,182,506.41	10,755,654.39
ค่าเบี้ยประกันภัย	3,411,260.40	3,908,147.48
ค่าเบี้ยประกันชีวิต	924,550.38	652,074.06
ค่าใช้จ่ายอื่น	6,411,186.28	5,316,590.34
รวมค่าใช้สอยอื่น	<u>67,275,638.09</u>	<u>54,570,301.33</u>
รวมค่าใช้สอย	<u>207,146,281.79</u>	<u>302,223,519.59</u>

หมายเหตุ 33	ค่าวัสดุ	หน่วย : บาท	
	2562	2561	
	49,832,408.07	62,703,963.49	
	23,105,871.32	18,778,078.99	
	<u>72,938,279.39</u>	<u>81,482,042.48</u>	
หมายเหตุ 34	ค่าสาธารณูปโภค	หน่วย : บาท	
	2562	2561	
	57,030,350.10	49,442,831.42	
	6,775,337.63	6,648,875.65	
	942,862.98	1,111,693.26	
	12,542,098.30	8,094,492.05	
	325,610.59	313,925.23	
	<u>77,616,259.60</u>	<u>65,611,817.61</u>	
หมายเหตุ 35	ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	หน่วย : บาท	
	2562	2561	
	265,130,292.72	236,979,051.36	
	77,126,801.93	64,486,244.77	
	3,504,744.19	2,344,945.10	
	<u>345,761,838.84</u>	<u>303,810,241.23</u>	
หมายเหตุ 36	ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน	หน่วย : บาท	
	2562	2561	
	42,009,794.34	56,619,287.11	
	7,827,126.47	103,975,965.16	
	10,078.00	93,367.00	
	18,002,342.48	20,861,906.48	
	84,629,592.28	88,577,358.55	
	32,133,874.62	26,972,283.78	
	<u>184,612,808.19</u>	<u>297,100,168.08</u>	
	<u>184,612,808.19</u>	<u>297,100,168.08</u>	

หมายเหตุ 37 ค่าใช้จ่ายอื่น

	2562	หน่วย : บาท 2561
ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1.00	60,075.00
ขาดทุนสุทธิจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	260,480.43	-
ค่าใช้จ่ายช่วยเหลือผู้ประสบภัย	100,105.80	561,425.80
ดอกเบี้ยจ่าย	1,804,667.90	2,786,886.97
ค่าใช้จ่ายอื่น	403.00	72,400.66
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	2,165,658.13	3,480,788.43

หมายเหตุ 38 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันและปีก่อน
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

หน่วย : บาท

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	1,000,000.00	-	-	1,000,000.00	-
	1,000,000.00	-	-	1,000,000.00	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ขยายโอกาสและพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป					
: บุคลากร	559,116,600.00	-	-	559,116,600.00	-
: ดำเนินงาน	51,914,700.00	-	-	51,914,700.00	-
: ลงทุน	543,259,900.00	232,655,707.74	-	310,604,192.26	-
: เงินอุดหนุน	558,444,500.00	-	-	558,444,500.00	-
	1,712,735,700.00	232,655,707.74	-	1,480,079,992.26	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : อนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	53,625,200.00	-	-	53,625,200.00	-
	53,625,200.00	-	-	53,625,200.00	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	19,601,200.00	-	-	19,601,200.00	-
	19,601,200.00	-	-	19,601,200.00	-
รวม	1,786,962,100.00	232,655,707.74	-	1,554,306,392.26	-

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

หน่วย : บาท

รายการ	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	10,000,000.00	-	-	10,000,000.00	-
	10,000,000.00	-	-	10,000,000.00	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ขยายโอกาสและพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป					
: บุคลากร	564,274,500.00	-	-	564,274,500.00	-
: ค่าเดินทาง	73,457,000.00	-	-	73,457,000.00	-
: ลงทุน	399,690,400.00	62,209,826.00	-	337,480,574.00	-
: เงินอุดหนุน	518,474,900.00	91,593,232.00	-	426,881,668.00	-
	1,555,896,800.00	153,803,058.00	-	1,402,093,742.00	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : อนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	83,076,200.00	-	-	83,076,200.00	-
	83,076,200.00	-	-	83,076,200.00	-
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา					
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	50,817,300.00	-	-	50,817,300.00	-
	50,817,300.00	-	-	50,817,300.00	-
รวม	1,699,790,300.00	153,803,058.00	-	1,545,987,242.00	-

หมายเหตุ 39 สิ้นทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น

39.1 ตามคำฟ้องคดีผู้บริโภค คดีหมายเลขดำที่ ผบ. 587/2557 คดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 822/2557 ศาลจังหวัดขอนแก่น ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โจทก์ กับ นางอรุณศรีวรรณ สุริยโชติกุล จำเลยที่ 1 และนายสุริยันต์ ไหมหนองกอย หรือ สุริยโชติกุล จำเลยที่ 2 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 ในข้อหาฐานความผิด ละเมิด ผิดสัญญา เรียกเงินคืน เรียกค่าเสียหาย โดยกำหนดทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง จำนวนเงิน 1,496,767.00 บาท โดยจำเลยทั้งสองตกลงผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ตามสัญญาประนีประนอมยอมความคดีหมายเลขดำที่ ผ.587/2557 คดีหมายเลขแดงที่ 882/2557 ต่อมาจำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล ศาลจังหวัดขอนแก่นจึงได้ออกหมายบังคับคดีเพื่อให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษาตามยอม ปัจจุบันอยู่ระหว่าง ขั้นตอนของสำนักงานบังคับคดี จังหวัดขอนแก่น ในการยึดทรัพย์บังคับคดี เพื่อนำทรัพย์สินของจำเลยดำเนินการประกาศขายทอดตลาดต่อไป

39.2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย ได้มีหนังสือแจ้งให้อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทราบว่า ได้ทำการแจ้งความร้องทุกข์เพื่อติดตามให้ผู้ถูกกล่าวหา คืนเงินจำนวน ที่ยื่นฟ้องให้หน่วยวิทยบริการจังหวัดสกลนคร และได้รับแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องจากสำนักงานอัยการจังหวัดสกลนคร ตามบันทึก ที่ ศธ 6118/040 ลงวันที่ 21 เมษายน 2557 เรื่อง แจ้งคำสั่งไม่ฟ้อง โดยท้ายรายงานการสอบสวนคดีที่ 1321/2555 ลงวันที่ 8 มกราคม 2556 ได้แจ้งว่า ได้ดำเนินการนำเงินจำนวนดังกล่าวที่ยื่นฟ้องฝากเข้าบัญชีเงินฝากทั้งสองบัญชีแล้ว เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2556 นำฝากเข้าบัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร บัญชีเลขที่ 316-422097-6 ชื่อบัญชี วิทยาลัยสงฆ์สกลนคร วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร จำนวน 1,043,000.00 บาท และนำฝากเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาอยุธยาเจริญเมือง บัญชีเลขที่ 442-2-00859-5 ชื่อบัญชี วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร (กองทุนวิทยาลัยสงฆ์) เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556 จำนวน 1,500,000.00 บาท รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,543,000.00 บาท ตามบันทึกที่ ศธ 6118/165 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2557 เรื่อง แจ้งสมุดบัญชีเงินฝากหน่วยวิทยบริการจังหวัดสกลนคร ซึ่งในปัจจุบันวิทยาเขตหนองคาย ได้มอบสมุดบัญชีเงินฝากทั้งสองบัญชีให้กองคลังและทรัพย์สินส่วนกลางวังน้อย เก็บไว้แล้ว ตามบันทึกข้อความที่ ศธ 6118/42 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2559 เรื่อง ส่งมอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารให้มหาวิทยาลัย และอยู่ระหว่างการดำเนินการเกี่ยวกับ สมุดบัญชีดังกล่าว

หมายเหตุ 40 เรื่องอื่นๆ

40.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน่วยวิทยบริการ จังหวัดสงขลา ได้เกิดเหตุการณ์ เพลิงไหม้เอกสารภายในห้องสำนักงาน ระหว่างวันที่ 28 - 29 มีนาคม 2555 ในช่วงเวลา 18.00 - 08.00 นาฬิกา (ตามบันทึกรายงานประจำวันของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ 29 มีนาคม 2555) ซึ่งเอกสารที่ถูกเพลิงไหม้ เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องและกระทบต่อรายงานทางการเงินในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 - 2555 ของหน่วยวิทยบริการ จังหวัดสงขลา ส่วนสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้อยู่ระหว่างการดำเนินการติดตาม ในการนี้มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการ เข้าแจ้งความต่อเจ้าพนักงาน สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 และมหาวิทยาลัย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีเกิดเพลิงไหม้เอกสารดังกล่าว เพื่อติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงและ อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยที่ 347/2556 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556

40.2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ได้มีหนังสือที่ ศธ 6134/013 ลงวันที่ 15 มกราคม 2556 แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ เพื่อดำเนินคดี กับ นางก่องกาญจน์ สีสด ว่ากระทำการอันเข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 3 เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษแล้ว ต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) ตามหนังสือที่ ศธ 6100.1(13)/045 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2556 เรื่อง ขอส่งเจ้าหน้าที่ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับเรื่องไว้ดำเนินการแล้ว ตามเลขรับเรื่องร้องเรียนที่ 05085 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556

ต่อมาวิทยาเขตสุรินทร์ ได้มีหนังสือที่ ศธ 6145/118 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2559 เรื่อง รายงานความคืบหน้า เกี่ยวกับคดีในกรณีดังกล่าว ดังนี้ โดยเรื่องที่ทำให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ดำเนินการนั้น วิทยาเขตสุรินทร์ได้ประสานงานทางโทรศัพท์กับสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อสอบถาม ความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินคดีความกับนางก่องกาญจน์ สีสด อดีตเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยได้รับการชี้แจง จากผู้รับผิดชอบว่า ขณะนี้ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงประเด็นดังกล่าวแล้ว โดยทางคณะกรรมการ ได้สวนข้อเท็จจริง ได้จัดทำสำนวนและจะดำเนินการเรียกนางก่องกาญจน์ สีสด และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลต่อไป วิทยาเขตสุรินทร์ได้มีหนังสือที่ ศธ 6145/16 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2560 เรื่อง ขอลทราบบความคืบหน้าในการได้สวนข้อเท็จจริง ถึงผู้อำนวยการศูนย์รับเรื่องร้องเรียน คณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งไม่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด

ทั้งนี้ คดีความดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. และคณะกรรมการได้สวนข้อเท็จจริง

40.3 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้ดำเนินการโครงการลานธรรม ลานกีฬาเพื่อประชาชน จังหวัดนครราชสีมา โดยได้รับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,000,000.00 บาท ตามใบเสร็จรับเงิน เลขที่ 250/12496 ลงวันที่ 21 กันยายน 2552 และนำเงินเข้าบัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขานครราชสีมา เลขที่บัญชี 285-4-90740-5 เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2552 และได้ถอนเงินออกมา ดำเนินการ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2552 จำนวน 1,000,000.00 บาท ซึ่งได้บันทึกบัญชีงานระหว่างก่อสร้าง เนื่องจาก ดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ ทำให้ไม่สามารถรับรู้บัญชีเป็นสินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่ายได้ ต่อมาเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2557 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้ทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ ศธ 6134/41 ลงวันที่ 3 กันยายน 2557 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สำเนาเอกสาร ต่อมาเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2559 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เขต 3 ได้มี หนังสือขอทราบข้อเท็จจริงและขอเอกสารพยานหลักฐาน ในการนี้ วิทยาเขตนครราชสีมา ได้มอบหมายให้ นายวินัย ภูมิสุข รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตนครราชสีมาเป็นผู้ดำเนินการ ต่อมาในวันที่ 12 พฤษภาคม 2559 ได้มีคำสั่ง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ที่ 27/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเอกสารพยานหลักฐานการสร้างลานธรรมและปรับปรุงภูมิทัศน์ ต่อมาในวันที่ 23 กรกฎาคม 2559 สำนักงาน ป.ป.ท. เขต 3 ได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการปฏิบัติราชการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบหลักฐาน เอกสาร พยานและสอบปากคำเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างลานธรรมและปรับปรุงภูมิทัศน์